

ת"פ 47301/07/16 - מדינת ישראל נגד שלומי חי

בית משפט השלום בכפר סבא

27 נובמבר 2017

ת"פ 47301-07-16 מדינת ישראל נ' חי

בפני בעניין:	כבוד השופטת מרב גרינברג מדינת ישראל
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד גורלניק נגד שלומי חי
הנאשם	ע"י ב"כ עו"ד טולדו

גזר דין

רקע כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן ובכתב אישום מתוקן **ת"פ 47301-07-16** (ת"א) שצורף, בעבירות של **סחר בסם מסוכן (8 עבירות)** - עבירה לפי סעיף 13 + 19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973; **החזקת סמים לצריכה עצמית** - עבירה לפי סעיף 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973; **החזקת כלים להכנת סם** - עבירה לפי סעיף 10 סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973; **ותיווך בסם מסוכן** - עבירה לפי סעיף 14 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (בת"פ 16-08-40643).
2. כמפורט בכתב האישום בתיק דנא, במהלך החודשים יוני-יולי 2016, לרבות ביום 19.6.16 בקאנטרי כפר-סבא, נפגש הנאשם עם קונים במקומות שסוכם מראש בכפר סבא ומכר להם סם מסוכן מסוג קנאביס במשקלים של 1-2 גרם בתמורה ל-100 ₪ - 110 ₪ לגרם כל פעם. במהלך החודשים דצמבר 2015 - אפריל 2016, נפגש הנאשם במקומות שונים בכפר סבא עם הקטין א.ה.ר ומכר לו מנות סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של גרם בתמורה ל-110 ₪ לגרם כל פעם. ביום 12.7.16 החזיק הנאשם בביתו סמים מסוכנים מסוג קנאביס וחשיש במשקל כולל של 2.56 גרם, 2 משקלים אלקטרוניים וכן 11,300 ₪ במזומן.
3. בנוסף, כמפורט בכתב האישום המתוקן בת"פ 16-08-40643, במהלך שנת 2016, מכר הנאשם לקטינים סמים מסוכנים מסוג קנאביס, במספר רב של הזדמנויות.
4. ביום 21.3.17 הגיעו הצדדים להסדר דיוני, לפיו כתב האישום יתוקן והנאשם יודה ויורשע במיוחס לו בכתב

האישום המתוקן ובכתב האישום המתוקן שצורף. הנאשם הופנה לתסקיר חובה.

5. ביום 25.9.17 הופנה הנאשם לקבלת חוות דעת ממונה בהתאם להמלצת שירות המבחן מיום 19.9.17 ונמצא כשיר לביצוע עבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן נושא תאריך 19.9.17, עולה כי הנאשם בן 21, רווק, נעדר עבר פלילי, עובד בבניין ומתגורר עם הוריו ואחיו בכפר סבא. הנאשם, בן למשפחה טובה, בעל תעודת בגרות מלאה, לדבריו אובחן כלקוי למידה ובעל הפרעת קשב וריכוז ולא גויס לצבא בעיקר בשל משבר כלכלי שפקד את משפחתו. במשך תקופה ארוכה משמש כמפרנס היחידי של משפחתו. הנאשם שיתף, כי החל להשתמש בסם בנסיבות חברתיות במהלך תקופה משברית, כשכל חבריו התגייסו לצבא והוא נותר לבדו והתחבר לגורמים שוליים. הנאשם הסביר שמכר סם לאחרים, חלקם מכריו וטען כי הדבר לא נעשה ממניעים כלכליים. הנאשם הודה שלא היה ער לחומרת מעשיו אך כיום הפנים את הפסול במעשיו, מביע חרטה והפסיק להשתמש בסם.

סיכום פיקוח מעצר

7. עוד עולה מהתסקיר שהנאשם שולב בטיפול בשירות המבחן עוד בהליך המעצר והיה נתון בפיקוח מעצר. להתרשמותם, הנאשם שמאופיין בקווי אישיות ילדותיים ולא בשלים, התקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים והתפתה להשגת רווחים בדרך קלה. עם זאת, למעצרו בתיק הייתה השפעה מרתיעה ומפחיתת סיכון. הנאשם שוחרר תחילה בתנאי פיקוח איזוק אלקטרוני, כשבמסגרת פיקוח המעצר שולב בקבוצת עצורי בית שיתף פעולה וערך מאמצים לבחינה ביקורתית של התנהלותו טרם מעצרו. הנאשם מסר בדיקות שתן נקיות מסם. בסיום הטיפול הקבוצתי ביקש להמשיך ופנה לטיפול במסגרת עמותת "אל סם".

סיכום טיפול בעמותת "אל סם"

8. מאינפורמציה שקיבלו מעמותת "אל-סם" עולה, כי הנאשם משתתף בטיפול פרטני שבועי ומוסר בדיקות שתן נקיות משרידי סם, מתמיד בהגעתו ומשתתף פעולה באופן מלא. ניכר, כי הנאשם מתייחס ברצינות להליך הטיפולי, משתתף באופן פתוח וכן, עורך התבוננות פנימית בקשייו הרגשיים ובמניעים העומדים בבסיס שימושו בסמים, נעזר בטיפול וניכר כי עורך שינוי משמעותי ומעמיק בחייו שבא לידי ביטוי בניתוק קשריו השוליים ובהצבת מטרות נורמטיביות.

המלצות שירות המבחן

9. שירות המבחן עמד על שיתוף הפעולה המלא של הנאשם ומאמציו לתפקוד תקין. לצד זאת הנאשם מאופיין באישיות בלתי בשלה ובנטייה להתמכרות. עוד סבור שחלה הפחתה ברמת הסיכון הנשקף מהנאשם שתלך ותפחת יותר, ככל שיתמיד בטיפול במסגרת עמותת "אל סם". באשר לעונש סבורים שעונש מאסר יביא לגרסיה במצבו וממליצים להסתפק בעבודות שירות לצד צו מבחן.

עמוד 2

תמצית טיעוני הצדדים

10. המאשימה, באמצעות ב"כ עו"ד דנית שושן, עמדה בטיעוניה על חומרת מעשי הנאשם שסחר בסם במשך מספר רב של חודשים מדצמבר 2015 עד יולי 2016, במספר רב של הזדמנויות, כשעיקר המכירות היו לקטינים, עוד החזיק בביתו בסמים מסוכנים מסוג קנאביס וחשיש, משקלים דיגיטליים וכסף מזומן רב. עוד עמדה על כך שמערכת המשפט ואכיפת החוק הכריזו מלחמת חורמה בנגע הסמים. המאשימה סבורה כי המלצת שירות המבחן לעונש מאסר בפועל בעבודות שירות חורגת לקולא מהמתחם בנסיבות המקרה ועותרת למתחם עונש כולל הנע בין 20 עד 40 חודשי מאסר בפועל, כשמבקשת למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, מאסר על תנאי, פסילה בפועל, פסילה על תנאי, קנס וחילוט הכסף שנתפס. עוד עתרה להכריז על הנאשם סוחר סמים. הוגשה פסיקה רלוונטית.

11. מנגד עתר ב"כ הנאשם, עו"ד קובי טולדו, לאימוץ המלצות שירות המבחן במלואן. ב"כ הנאשם הצביע על הדרך שעבר הנאשם מאז מעצרו ועד עכשיו, כולל שחרורו לאיזוק אלקטרוני ולאחר מכן לתנאי מעצר בית, ללא שום הפרות. עוד הפנה לכך שמדובר בבגיר צעיר אשר הבין את משמעות וחומרת מעשיו, אך לא ראה את עצמו כסוחר סמים, ופנה מיוזמתו לעמותת "אל-סם". ב"כ הנאשם סבור שנסיבות הנאשם וההליך הטיפולי מאפשרים סטיה לשיקום והמנעות ממאסר מאחורי סורג ובריח והפנה לפסיקה מתאימה. עוד הוגש מכתב מאת מנהלת מרכז נוער וקהילה בכפר סבא (סומן נ/2), ממנו עולה שהנאשם היה מעורב שנים בפרויקטים התנדבותיים וביקשה לתת לו הזדמנות.

12. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה מלאה ותאר את הליך המעצר והשפעתו עליו, כיום בדרך לפתוח עסק עצמאי ביחד עם אחיו ומציין כי לא רואה את עצמו נופל שוב לעולם הסמים בשום פנים ואופן.

דין והכרעה

13. על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין יש לקבוע את העונש ההולם את מעשה העבירה בהתאם לעיקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. לאחר מכן, בתוך מתחם העונש ההולם יש לגזור את העונש המתאים לנאשם בהתחשב בנסיבות המקרה הספציפי.

14. הנאשם, על רקע כלכלי ונגישות לעולם הסמים, חטא במכירת סמים לאחרים, גם קטינים. אמנם מדובר בסם המוגדר כקל ובכמויות שאינן גדולות אלא ששיטתיות המעשים מלמדת על חומרתם ופגיעתם המוחשית בערכים חברתיים וביניהם, הגנה על שלום הציבור והגנה על בריאותם של הצורכים את הסמים, בדגש על ציבור הקטינים.

הנאשם פעל, כעולה מכתב האישום, במועדים סמוכים בחודשים דצמבר 2015-יולי 2016, כשהתנהלותו מלמדת

על תכנון, נגישות לסמים מסוגים שונים וביצוע המעשים גם לשם רווח כלכלי.

15. מדיניות הענישה בעבירות של סחר בסם מצווה להחמיר עם סוחרי הסם ולהכביד בעיקר עם מוכרי סם לקטינים. בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית המשפט העליון על הסיכון הנשקף מעבירות אלו, שהפכו רעה חולה שיש למגרה ועל ההכרח לעצור את התפשטות נגע הסמים בחברה, בין היתר על-ידי השתת ענישה מרתיעה על הנוטלים חלק ממערך הפצת הסמים. (ראו ע"פ 966/94 אלי אמזלג נ' מדינת ישראל (10.12.1995)).

יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון ברע"פ 6373/06 מדינת ישראל נ' אלנשמי(6.09.06):

"כאשר בעבירות סמים עסקינן, לא ניתן להתעלם מהחובה המוטלת עלינו כמערכת וכחברה להיאבק בנגע הסמים. פן חשוב של מאבק זה הינו הטלת עונשים מחמירים על מי שבוחרים לעסוק בסחר בסם. הסחר בסמים מסוכנים הינו אמצעי קל ונח לעשיית רווחים נכבדים. ענישתם של מי שסחרו בסמים מסוכנים צריכה ליתן מענה גם לפיתוי זה ובמילים אחרות- על מי אשר שוקל לשלוח ידו בסחר בסמים להעמיד לנגד עיניו לא רק את הפיתוי לשלשל לכיסו סכומי כסף נכבדים, לא את הסיכון של שהיה ממושכת מאחורי סורג ובריח"

16. משאין מחלוקת בין הצדדים שהמעשים נשוא שני כתבי האישום מהווים אירוע אחד (לפי סעיף 40 לחוק) יש לקבוע מתחם ענישה כולל לכלל המעשים בהם הורשע הנאשם.

17. בחינת מדיניות הענישה המקובלת בעבירות סחר בסם, מעלה כי מתחם הענישה מגוון ורחב וכולל, על דרך הכלל, מאסרים ממושכים. (ראו לדוגמא: רע"פ 2139/16 שלומי אברמס נ' מדינת ישראל (18.05.2016); רע"פ 189/15 עומרי כהן נ' מדינת ישראל (21.01.15); רע"פ 126/15 טל חביף נ' מדינת ישראל; רע"פ 1720/11 גליק נ' מדינת ישראל; רע"פ 7996/12 יוסף נ' מדינת ישראל).

18. לפיכך, כמצוות תיקון 113 ובהתאם לנסיבות מעשי הנאשם, הנני קובעת כי מתחם הענישה ההולם למעשים שביצע הנאשם נע בין 8-24 חודשי מאסר.

עתירת ההגנה לסטייה ממתחם הענישה לצרכי שיקום

19. עתה, משנקבע מתחם הענישה, יש להמשיך ולבחון עתירת ההגנה לחרוג ממנו מטעמי שיקום ובהתאם להוראת סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין. סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין מורה כך: **"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו,**

וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

20. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו מקרי שיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לאו מורכבת ותלויה במספר פרמטרים, בין היתר חומרת העבירה, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. לשון סעיף 40ד' לחוק מלמדת, כי לעיתים כאשר "**נאשם השתקם**" או כי "**יש סיכוי של ממש שישתקם**", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול (ראו רע"פ 7572/12 הזייל נ' מדינת ישראל (23.10.12)) ואולם, אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר (ראו ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.07.13)). לתסקיר שירות המבחן בהקשר זה מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.

21. בעניינינו, המדובר בנאשם צעיר, נטול עבר פלילי, שעבר הליך טיפולי ממושך, תחילה במסגרת שירות המבחן ובהמשך גם במסגרת עמותת "אל סם". במשך חודשים רבים נקי מסם, משתף פעולה באופן מלא עם הגורמים הטיפוליים ועושה מאמצים ראויים לציון לחזרה למוטב ושיקום דרכיו.

22. הנאשם, בן למשפחה נורמטיבית וסיים לימודיו בבית ספר תיכון עיוני. על רקע המצוקה הכלכלית הקשה בה שרויה משפחתו והיותו של הנאשם מפרנסה היחיד עוד מגיל צעיר, לא התגייס לצבא, חבר לחברה שולית והחל בשימוש בסמים. מעורבותו בעולם הסמים העמיקה כשהחל לסחור בסמים ומכרם, גם לקטינים. נראה שהנאשם מצא בסחר בסם דרך קלה לגרוף לכיסו רווחים ובחר בדרך שגויה ופסולה לסייע למשפחתו. עם זאת, התרשמתי מדבריו לפניי, כמו גם מהאמור בתסקיר שירות המבחן, שמבין את הפסול במעשיו וחלה הפחתה ניכרת בסיכון שימשיך לבצע מעשים דומים. הנאשם פנה מיוזמתו להמשך טיפול בעמותת "אל-סם" וימשיך במסגרת זו גם בעתיד. משפחת הנאשם וחבריו, שהתייצבו כולם לדיון בעניינינו, אף מהווים עבורו מעגל תמיכה ומעודדים הנאשם להמשיך בהליך השיקום. **נתונים אלו מעידים על פוטנציאל שיקומי גבוה המאפשר חריגה מהמתחם בהתאם להוראות סעיף 40ד(א) לחוק.**

23. גישה לפיה גיל צעיר, עבר נקי, ניקיון מסם והפחתת סיכון הנובעת מהליך טיפולי אפקטיבי מהווים בסיס ראוי להגדרת עניינו של נאשם בעבירות סם כמקרה שיקום, ניתן למצוא בפסיקת בית המשפט העליון ובכלל, ברובה חרג בית המשפט ממתחם העונש והעמידו על תקופת מאסר קצרה יותר שניתנת לריצוי בדרך של עבודות שירות. כך בע"פ 6161/16 יזרעאלוב נ' מדינת ישראל (מיום 20.2.17) הדן בעניינו של מערער שהורשע במספר עבירות סחר ועבירות נוספות ונדון ע"י בית המשפט המחוזי ל-8 חודשי מאסר. בית המשפט העליון (כב' השופט מלצר) מצא נוכח נסיבות הנאשם והליך השיקום בו החל, להעדיף אינטרס השיקום וליתן להמלצת שירות המבחן משקל משמעותי יותר ועל כן הפחית עונשו של המערער והעמידו על 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. (ראה גם ע"פ 8092/04 חביב נ' מדינת ישראל, מיום 10.09.06, הדן בנאשם בעבירות סחר בעל עבר פלילי שעבר הליך שיקום ונדון לעונש שיקומי בדמות צו של"צ בהיקף נרחב).

עוד ראו: עפ"ג (מח-חי') 53142-12-16 **רחמימוב נ' מדינת ישראל**- נאשם שהורשע במספר רב של עבירות

סחר בסם ועבירות נלוות ונדון ל-16 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי מצא להעדיף האינטרס השיקומי ולהימנע מהטלת מאסר בפועל והפחית עונשו ל-6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. בדרך דומה הילך בית המשפט בת"פ 8843-02-15 (מח-מרכז) **מדינת ישראל נ' בוז'רנו** (גידול סם במשקל 92 ק"ג) (מפי כב' הש' מרשק-מרומ); ת"פ(שלום-רמ') 49401-08-15 **מדינת ישראל נ' יהל** (מפי כב' השופט קובו); ת"פ (שלום-נת') 6553-05-14 **מדינת ישראל נ' זרחאי** (מפי סג"נ הש' טרסי); ת"פ(שלום-י"ם) 54205-05-15 **מדינת ישראל נ' משלי** (מפי הש' כדורי); ת"פ (שלום-ראשל"צ) 3720-03-15 **מדינת ישראל נ' דוידוב** (מפי הש' דקל-נוה); ת"פ (שלום-פ"ת) 30476-09-15 **מדינת ישראל נ' שושתרי** (מפי סג"נ הש' טרסי).

24. עוד נתתי משקל לגילו של הנאשם הנופל בקטגוריית "בגירים-צעירים", פחות מ-בן 20 במועד ביצוע העבירות. אישיותו הבלתי בשלה קשורה בקשר ישיר להחלטתו לבצע המעשים מבלי לתת את הדעת לחומרם והשלכותיהם הקשות עליו ועל משפחתו. כך נקבע כי "**בבגיר צעיר עשוי להתקיים פוטנציאל שיקום מוגבר, משום שהתפתחותו האישיותית טרם הגיעה לסיומה; השפעת המאסר על הבגיר הצעיר עשויה להיות הרסנית, בדומה להשפעת המאסר על קטין; ואף היכולת של הבגיר צעיר להבין את הפסול במעשיו ולהימנע מהם עשויה להיות קרובה יותר מזו של קטין**" (ע"פ 2420/15 **אבטליון נ' מדינת ישראל**, 29.11.15 וראו בהרחבה ע"פ 7781/12 **פלוני נ' מדינת ישראל**, 25.6.13).

25. לכך אוסיף שהנאשם היה עצור כחודשיים, מתסקיר שירות המבחן עולה שתקופה זו נחוותה אצלו כמשברית ובעלת אפקט מרתיע ומטלטל. שוכנעתי שהשבתו למאסר ממש עשויה להיות הרסנית בעבורו ולפגוע פגיעה קשה בהליך השיקום בו מצוי. יצוין שלאחר מכן שהה הנאשם מספר חודשים בתנאי פיקוח איזוק אלקטרוני ובהמשך, תקופה ממושכת ביותר בתנאים מגבילים מבלי שהפרם.

26. מהטעמים המפורטים דלעיל, שוכנעתי שעניינו של הנאשם נופל בגדר המקרים החריגים המאפשרים סטייה ממתחם הענישה לצרכי שיקום. הנאשם הוכיח תקופה ארוכה, במעשיו ומאמציו, שהוא ראוי לאמון בית המשפט ולהזדמנות להשלים הליך השיקום בו נתון. על כן מצאתי לגזור על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות לתקופה מרבית (ללא ניכוי חודשי מעצרו) לצד ענישה נלווית הכוללת צו מבחן.

27. מאותם טעמים ממש, ונוכח הסכמת ב"כ הנאשם לחילוט הכספים שנמצאו אצל הנאשם לטובת המדינה, איני נעתרת לבקשת המדינה להכריז על הנאשם 'סוחר סמים'.

סוף דבר

אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בן 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות. הנאשם יבצע עבודות השירות במוסד 'רוחמה' בכ"ס, 5 ימים בשבוע, במשך 8.5 שעות עבודה יומיות, החל מיום 31.12.17.

הנאשם יתייצב במועד זה עד השעה 08:00 במשרדי הממונה ברמלה. מאשר ליטול מהנאשם בדיקות שתן. הנאשם מוזהר כי אם לא ישתף פעולה כנדרש ניתן יהיה להמיר העבודות, במאסר ממש.

ב. מאסר על תנאי בן 6 חודשים לבל יבצע הנאשם עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע, תוך 3 שנים מהיום.

ג. מאסר על תנאי בן 3 חודשים לבל יבצע הנאשם עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון, תוך 3 שנים מהיום.

ד. קנס בסך 4,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.18 או יקוזז מהעירבון הכספי שהופקד בהליך מ"ת 40662-08-16. יתרת הכספים שהופקדו בהליך זה ובהליך המעצר הנלווה לתיק המצורף בבית המשפט בתל-אביב יושבו לנאשם או מי מטעמו.

ה. פסילת מלנהוג למשך 3 חודשים למשך שנתיים בתנאי שהנאשם לא יבצע עבירת סם.

ו. מעמידה הנאשם בצו פיקוח למשך שנה מהיום. הנאשם הוזהר בחובתו לשיתוף פעולה והשלכות הפקעת הצו.

ז. מחלטת לטובת המדינה סך של 11,300 ₪.

הסמים וכלים-יושמדו.

5129371 זכות ערעור למחוזי כדין תוך 45 יום.

54678313

ניתן היום, ט' כסלו תשע"ח, 27 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.